

Міністерство освіти науки, молоді та спорту України

Нетребська ЗОШ І-ІІ ступенів

*Історія походження села
Нетреба та школи*

Нетреба 2012р.

II- період – Польща (1921-1939)

Історія нашого села сягає в глибоку давнину. Є кілька версій, звідки прийшла на Полісся ця незвична назва. За першою, з наголосом на -а, Нетреба́, це поселення нарекли татари: саме так називалась трава, яку вони кидали під ноги і завдяки якій могли проїхати нашими глухими болотами. назва з. За другою – це місцина з дуже бідним, неродючим ґрунтом, і коли польські пани роздавали навколишні землі, пані мовила : «А цей куток нікому не треба», а писар так і записав – Нетреба.

Офіційна назва походить від легенди, яка розповідає про те, що було два брати, які втекли від пана і поселилися на окраїні біля болота. Там був невеликий клптик неродючої землі. З часом до них приєднався ще один чоловік, потім почали приєднуватися інші люди такі ж бідні, як і вони. Невдовзі виникло поселення, воно було маленьким і нікому не потрібним. Через що й назвали Нетребою.

Хтозна, як воно було насправді, але до 1939 року це були землі поміщицької Польщі. Що цікавого відносно нашого села, це те, що наше село було прикордонним до 1939 року. За два кілометри від нашого села проходив державний кордон Польщі з Радянською Україною. В так званому урочищі «Олевсько» була розташована прикордонна застава Польщі зі Сходу. Тут на великому камені, стояв пам'ятник польському королю Яну П'ясудському (камінь зберігся до нині), кругом висаджені деревами алеї, які частково збереглися до цих пір.

Справді, десятиліття «під Польщею» заклав у свідомість жителів Нетреби свій, так би мовити, генетичний код.

Територія теперішнього нашого села за часів Польщі вміщала в собі три села: Будки Борівські, Окопи і Нетреба. Нетреба була зовсім маленькою – тут було всього 28 дворів, а в Будках Борівських – 58 дворів, в Окопах – 34 двори.

Будки Борівські – була західна сторона села, Окопи – північна сторона за селом, Нетреба була східною стороною. Будки і Окопи населяли тільки поляки поляки, а в Нетребі жили українці , росіяни і поляки. В окопах був розташований Костел, школа і гуральня. В школу ходили діти з трьох сіл. В 1939 році з Варшави направили нового ксьондза Зігмунда Врарарчина, який проводив Божу службу в костелі.

Є спогади старожилів, що він був дуже хорошим лікарем. В своїх спогадах він описує свої перші враження нашої місцевості: « Це була болотиста місцевість, весною в Рокитно не можна було нічим добратися, бо навіть вози покривала вода. А люди., котрі населяли були дуже госте приємні.» Так охарактеризував людей і місцевий тодішній польський ксьондз.

Але настав 1943 рік: ті події нарекли в історії Волинською різаниною. Тоді навіть ті поляки, що залишилися в селі після 1939 –го, полишили його. Сере них був 15-річний Леон Жур. Він родився і жив на території нашого села до 1943, який разом з батьками поїхав на «землі одзисканні», на далекі поліські Мазурки, що за кліматичними умовами зовсім не відрізняється від

рівненського Полісся. Тут, у містечку Гижицько (яке, до речі, є побратимом нашого Дубно), член Спілки журналістів Польщі письменник прожив усе життя. Неодноразово приїздив до рідної Нетреби, до польського кладовища, цілував рідну землю. Свої спогади про нашу місцевість і село він описав у своїй книзі «Мій волинський епос». Там є такі слова : «Мої рідні Будечки, кохаша села...». Його книга «Мій волинський епос», вийшла в 1997 році, друга книга «Акція В» вийшла на Мазурах в 2000 році, третя книга «Поляки і українці, загоєні рани» – в 2001 році.

В усіх трьох книгах дуже теплі спогади про наш край, нашу місцевість. Книги пройняті темою єднання, дружби і взаєморозуміння між поляками і українцями.

Через 5 кілометрів від Нетреби розташоване село Майдан Олевського району житомирської області.

Село Нетреба до 1956 року належало до Будки Борівської сільської Ради. В 1957 році Нетреба належить до Борівської сільської Ради. До 1957 року в селі нараховувалося 100 дворів. Перша, вже радянська школа побудована в 1946 році, до 1959 року це була 7-річна школа, до 1959 року в селі був один маленький магазин, клуб збудований в 1946 році.

В 1947 році в селі організовується колгосп „Червоний партизан”. Перший голова колгоспу Ізотов Іван Васильович. В колгоспі було 5 дерев'яних хлівів, 20 корів, 30 свиней, 6 пар коней, пізніше збудована цегельня і молочарня.

Колгосп сів не багато зернових, які сіяли кінською сівалкою і молотили ручною молотаркою. Вирощували льо картоплю. Пізніше почали сіяти буряки, кукурудзу.

Перший трактор колгосп одержав в 1960 році. В 1948 році збудували медпункт. В 1959 році були відкриті дитячі ясла, збудували колгоспну комору. В 1968 році коли колгосп перейменували на „Іскра”. В цьому ж році починає розбудовуватись наш колгосп і село. Було збудовано 4 нові корівники, нову колгоспну комору, контору, магазин. В 1971 році збудовано новий колгоспний клуб, два магазини, нову школу, медпункт. В 1980 році побудовано швейну майстерню, пошту, будинок тваринника, сушарку, млин, пилораму, льоноагрегат, столярний цех, машинно -тракторний парк.

В 2001 році колгосп перейменовано в КСГПП „Дружба”.

III період – Радянська Україна та події ВВВ (1939-1946рр.)

Після визволення з тяжкого ярма Польщі, люди прагнули, щоб їхні діти здобували грамоту. 1939 рік – організовується перший рік навчання в селі. На той час в село присилають вчителювати молоду дівчину Йощенко Марію Іванівну, яка стала першим вчителем села. Навчалися діти в хаті Шеремета Якова Григоровича. Людям відкрився новий світ у життя. Та недовго раділи батьки і діти. В їхнє щасливе дитинство увірвалась Велика вітчизняна війна. Навчання припинилося.

Під час війни Марія Іванівна Йощенко разом з жителями села переховувалася, тоді ж і захворіла на тиф і її непритомну люди винесли в ліс

і врятували. В 1944 році вийшла заміж за Осипова Леоніда Трохимовича – офіцера Радянської Армії, а в березні 1945 року народився син Борис. Та недовгими було таке очікуване щастя – в червні чоловіка вбили бандерівці.

В 1946 році почалося навчання в нашій школі. Перший післявоєнний клас, в якому навчалося 50 учнів, вела Марія Іванівна Йощенко, яка повернулася в село після війни.

В перший клас ходили діти різних років народження, починаючи з 1932 по 1940 роки, але їх об'єднувало одне бажання – вчитися. А яка радість була, коли Марія Іванівна привезла перших 2 «Букваря». Один буквар був для дітей села Нетреба, а другий – Будки Борівські. Сиділи на колодах в саду Ревуцького Петра Сидоровича, а зимою вчилися в хаті жительки Буляр Ольги Григорівни за саморобними партами сиділи по 4-5 чоловік.

В 1947 році починає будуватись Нетребська семирічна школа, в будівництві якої приймають участь батьки і діти села Нетреба.

В 1953 році з Нетребської школи випускається перший випуск. Це були перші комсомольці школи: Шеремет Борис Павлович, Ревуцький Петро Сидорович, Козлов Євгеній Іванович.

В 1954 році директором школи назначають Надію Антонівну Грабовську. Цього ж року приходить старша піонер вожата – Калініч Галину Іванівну. Вона організовує піонерську дружину, що носить ім'я Миколи Островського.

1955 рік в школі працюють 9 вчителів:

1. Йощенко Марія Іванівна
2. Йощенко Анастасія Іванівна
3. Шокур Віра Степанівна
4. Оніщук Ніна Іванівна
5. Коця Поля Володимирівна
6. Грабовська Надія Антонівна
7. Хомич Володимир Терентійович
8. Якубчик Катерина Іванівна
9. Прохоров Олександр Дмитрович

Старшою вожатою працює: Гайда Галина Іванівна



В 1968 році в Нетребі побудовано нову школу на шість учнівських кабінетів. Директором школи став – Шеремет Борис Павлович.

В будівництві школи приймають участь і підприємства, і колгосп «Іскра», і «ТМК - 80». Діти активно включаються у збирання врожаю буряків, картоплі, льону, колосків пшениці, жита та ячменю.

З 1975 року в школі директором працює Перепелиця Василь Іванович, а з вересня 1976 року – Гладкий Василь Григорович. Проводяться збори дружин і загонів, шкільні спортивні ігри «Старти надій».

Організуються походи на Рудню Бобровську та екскурсія до могили іспанського патріота-комуніста Антоніо Рато Бланко.

В 1982 році в школі працює 14 учителів. Директор – Дуда Стефа Іванівна, піонервожата – Антикало Віра Петрівна. Діють гуртки художньої самодіяльності, технічної творчості, клуб «Бригантина».



У жовтні 1992 року директором школи призначають Вежичанін Катерину Йосипівну, вожатою – Ляшук Людмилу Миколаївну. Піонери і жовтєнята неодноразово виступають на концертах в сільському будинку культури, їздять на районні змагання



1995-1996

В школі працює 15 вчителів, директором є Вежичанін Катерина Йосипівна, організатором Шеремет Оксана Никанорівна. Діє піонерська організація «Веселка», діти носять галстуки – 7 кольорів веселки. У кожному класі є загін під назвою, девіз і гімн.



1998-2004

У вересні 2004 року відкривається нова початкова школа для молодших школярів з сучасним ремонтом. У школі працює 16 вчителів, директором Вежичанін Катерина Йосипівна. Учні школи активно беруть участь у шкільному та районному житті.



2008-2013

Шкільна родина нараховує 96 учні, 20 вчителів.

Директором школи є Шеремет Михайло Анатолійович. В 2008 році було проведено ремонт школи, зроблено перекриття і фасад обшито пластиковою вагонкою.

В школі діють гуртки «Сувенір», «Паперопластика» - керівник Кулинич Галина Іванівна.

Школярі беруть активну участь у житті школи.



Сьогоднішня Нетреба, що входить до складу Борівської сільської ради Рокитнівського району, - це 170 дворів та 400 мешканців. Тут є необхідні для повноцінного життя інфраструктура: дитячий садок «Калинонька», загальноосвітня школа, клуб та бібліотека, фельшерсько-акушерський пункт, відділення зв'язку та чотири магазини – кооперативний і три приватних.